

Handläggare
Åsa Strandlund
52743

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-10-03

Ärendebeteckning
ON 2022/0145

Omsorgsnämnden

Remiss av betänkandet "Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer" (SOU 2022:41)

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden överlämnar upprättat förslag till yttrande gällande remissen ”Nästa steg – ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer” (SOU 2022:14) till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kalmar kommun har erbjudits att yttra sig över betänkandet, Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41). Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 15 november 2022.

Utredningen har tagit fram förslag till en äldreomsorgslag. Lagen syftar till att stödja en äldreomsorg med likvärdigt god kvalitet och en äldreomsorg som utgår från individens förutsättningar, behov och delaktighet.

Utöver äldreomsorgslagen har utredningen också tagit fram förslag på hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Yttrande

Omsorgsnämnden i Kalmar kommun instämmer i den beskrivning som framkommer i utredningens bakgrunds- och problembeskrivning. Det finns idag brister i lagstiftningen, kopplad till äldreomsorgens kvalitet, som behöver förändras till det bättre. Följande reflektioner önskas lyftas fram:

Omsorgsförvaltningen Administration

Tel 0480-45 00 00 vx | asa.strandlund@kalmar.se

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

Ökade personal- och kompetenskrav

I utredningen ingår förslag för att förbättra:

- enhetschefers förutsättningar och närvarande ledarskap,
- vikten av adekvat bemanning,
- kontinuitet,
- individanpassning,
- information,
- trygghet,
- säkerhet,
- kompetens,
- fast omsorgskontakt
- utökat stöd till anhöriga och andra närstående

Ovanstående ställer sig omsorgsnämnden Kalmar kommun bakom.

Omsorgsnämnden Kalmar kommun ställer sig också positivt till förslaget att stärka den medicinska kompetensen inom äldres hälso- och sjukvård i de delar som berör utökad samverkan mellan kommun och region, samt utökad tillgänglighet och tillgång till läkare.

I förslaget läggs det stor vikt på att det ska finnas tillräckligt med personal för att insatserna ska kunna utföras i enlighet med de mål och krav som gäller för verksamheten. En fördjupning av det förslag som tagits fram kopplat till finansieringsprincipen bör genomföras med hänvisning till att våra medborgare lever längre och att denna aspekt behöver finnas med då underlaget till nya kostnader tas fram. Om inte annat finns risken att äldreomsorgen hamnar i en ännu djupare förtroendekris när verksamheterna inte kan leva upp till målen.

Äldreomsorgslagen som en särslagstiftning

Det föreslås mål i lagen som är särskilt utformade för äldreomsorgens målgrupper. Omsorgsnämnden Kalmar kommun saknar dock en analys av hur särslagstiftningen bidrar till att minska helhetssynen på äldres individuella behov. Detta kopplat till socialtjänstlagen då socialtjänstens områden gäller även äldre med t ex missbruk, hemlöshet och våld i nära relationer. Omsorgsnämnden Kalmar kommun kan också se som en risk att det finns en gräns kopplat till ålder för vilken lagstiftning du tillhör. En analys saknas också gällande äldrebegreppet kopplat till 65 år. Detta både utifrån 65-årsgränsen kopplat till arbetslivets utveckling och höjd pensionsålder men också kopplat till att den genomsnittliga livslängden ökar.

Tydlighet kring profession och kompetens

Omsorgsförvaltningen Kalmar kommun ser att förslaget saknar en gemensam bild av de professioner som verkar inom äldreomsorgens arena. Detta bedöms bidra till en otydlighet i vad som är äldreomsorg, vad som är hälso- och sjukvård samt vad som är vård- och omsorg. Utredningen lyfter även fram flera funktioner som ska arbeta med kvalitetsarbetet vilka anses behöver vara tydligare beskrivna. Exempelvis så behöver det förtydligas vad som menas med ”medicinsk kompetens på ledningsnivå”.

Det finns också ett behov av att tydligare lyfta fram specialistkunskaper som finns exempelvis hos arbetsterapeuter och fysioterapeuter och tillsammans med detta lyfta fram en fördjupning kring områdena rehabilitering och habilitering i kommunernas verksamheter för att förstärka detta område i lagförslaget.

Stärkt medicinsk kompetens/säkerställa god kvalitet

Det finns också en skillnad i hur man skriver om olika professioner inom hälso- och sjukvård respektive det sociala arbetet. När hälso- och sjukvård beskrivs används termen ”att stärka den medicinska kompetensen” till skillnad mot de vaga beskrivningar som kopplas till det sociala arbetet där det i stället formuleras ”att säkerställa god kvalitet”. I detta saknas även yrkestitlar inom det sociala området såsom biståndshandläggare, undersköterska osv. på samma sätt som yrkestitlar tydliggörs inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Det saknas också en tydlighet i hur ansvarsfördelningen och därmed också kostnadsfördelningen mellan kommuner och regioner kopplat till kommunal hälso- och sjukvård samt primärvård ser ut då det kommer till det gräns-överskridande arbetet kring omsorgstagaren. Om det inte finns tillräckligt med resurser ute hos kommuner och regioner för att möta lagstiftningens krav kommer syftet med en ökad kvalitet inte att kunna uppnås.

Mattias Ask
Förvaltningschef

Åsa Strandlund
Kvalitets- och miljöstrateg

Bilagor

- Missiv - Remisslista avseende betänkandet Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41)
- Remiss - Nästa steg: Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre